

SLAVICA

SLOVACA

ROČNÍK 45 • 2010 **1**

SLAVISTIKA

CENA 1,99 €

VYDAVATEĽSTVO MATICE SLOVENSKEJ

lógie, teológie a pod. Práve komplementarita vedeckých disciplín je pri výskume duchovnej kultúry modernou a aktuálnou zložkou interdisciplinárneho prístupu. Prioritou konferencie bude charakterizovanie vzťahov medzi slovanským Východom a Západom a miesta slovanskej kultúry v kontexte jazykových, etnologických, kulturológických i literárnych výskumov. Na konferencii sa preračujú aj aktuálne otázky súvisiace s uplatňovaním sa tradičnej kresťanskej kultúry v kontexte európskych kultúrnych a civilizačných procesov.

Pre Slavistický ústav Jána Stanislava SAV sa veľmi akútnou stala potreba získať štatút školiaceho pracoviska. Tento zámer posilnenia slavistiky na pôde SAV je popri základnom porovnávacom interdisciplinárnom slavistickom výskume prioritou. Kolektív vedeckých pracovníkov v SÚJS SAV má záujem na skvalitňovaní vedeckej práce, na ďalšom kvalifikačnom raste a zaujíma sa o možnosti participovať v pedagogickom procese III. stupňa (doktorandské štúdium PhD.). V roku 2009 sa podarilo utvoriť predpoklady na začatie procesu akreditácie SÚJS SAV ako externého školiaceho pracoviska. V súčasnosti sa hľadajú možnosti na utvorenie spoločného edukačného pracoviska pre budúcich doktorandov a prebiehajú rokovania o spoločnom postupe s Filozofickou fakultou Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pri kreovaní študijného programu, ktorý sa bude môcť realizovať v SÚJS SAV.

Peter Žeňuch

Zasadnutie Slovenského komitétu slavistov

Dňa 19. februára 2010 sa v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV v Bratislave uskutočnila členská schôdzka Slovenského komitétu slavistov (SKS). Plenárne rokovanie SKS viedol predseda komitétu doc. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., ktorý predniesol správu o činnosti v uplynulom roku. V správe sa venoval najmä výsledkom rozšíreného zasadnutia prezídia Medzinárodného komitétu slavistov, ktoré sa uskutočnilo v Starej Lesnej v dňoch 25.-28. augusta 2009. Na tomto zasadnutí sa rokovalo o koncepcii a naplňaní tematickej 15. medzinárodnej zjazdu slavistov (MZS) v roku 2013 v Minsku. Z rokovania rozšíreného prezídia Medzinárodného komitétu slavistov (MKS) v Starej Lesnej vyplynulo, že súčasné predsedníctvo MKS na 15. MZS v Minsku v roku 2013 uprednostňuje tradičné ponímanie slavistiky a stavia tak do popredia najmä filologické slavistické výskumy. Tejto skutočnosti zodpovedá aj predložený návrh tematickej blížiaceho sa 15. medzinárodnej zjazdu slavistov.

Návrh tematickej, ktorý predložilo bieloruské prezídium MKS, sa sústreďuje najmä na tieto okruhy: jazykoveda, literárna veda, folklór, kulturológia a dejiny slavistiky. Na zjazde sa budú rokovať a prezentácie slavistických výskumov realizovať na plenárnom zasadnutí, na zasadnutiach pracovných sekcií podľa tematickej zjazdu, ďalej sa uskutočnia rokovania v tematických blokoch a

pri okrúhlych stoloch. Na rozšírenom zasadnutí prezídia MKS v Starej Lesnej sa prerokovali aj otázky modernizácie tematickej zjazdu a možnosti na doplnenie tematickej o výsledky slavistických výskumov predovšetkým z oblasti dejín Slovanov. Konštatovalo sa však, že dejiny Slovanov sú súčasťou jazykovedných i literárnovedných tematických okruhov a utvárajú parciálne časti nielen týchto tematických okruhov, ale je možné forsírovať túto otázku aj v rámci tematického okruhu venovaného dejinám slavistiky. Zároveň sa na zasadnutí prezídia MKS konštatovalo, že problematika dejín Slovanov (najmä archeologické a historické tematické okruhy) sa môže prezentovať predovšetkým v podobe samostatných tematických blokov, pričom návrhy na zaraďovanie tematických blokov do rokovania medzinárodného slavistického zjazdu a ich organizovanie majú v kompetencii národné komitáty. Na zasadnutí prezídia MKS sa ďalej konštatovalo, že v predbežnom návrhu tematickej pripravovaného 15. MZS nie sú dostatočne zastúpené literárnovedné témy a okruhy. V správe o rokovaní prezídia MKS v Starej Lesnej P. Žeňuch uviedol aj informáciu, že MKS pripravuje webovú stránku, ktorá bude obsahovať všetky relevantné údaje o príprave a organizácii 15. MZS.

Na zasadnutí prezídia MKS sa prerokovali aj organizačné otázky súvisiace s činnosťou komisií, ktoré pracujú pri MKS. Koordinátor komisií prof. S. Gajda upriamil pozornosť prezídia na platné rámcové zásady kreovania a činnosti komisií. Aj z doterajšej praxe vyplýva, že schválené komisie sú autonómnyimi pracovnými skupinami, ktoré za svoju činnosť zodpovedajú Medzinárodnému komitétu slavistov. Členov do komisií pri MKS navrhuje národný komitét slavistov. Navrhovaný kandidát sa členom komisie stáva až po odsúhlasení kandidáta na členstvo príslušnou komisiou. V tejto súvislosti sa na zasadnutí Slovenského komitétu slavistov konštatovala potreba zaevidovať súčasný stav slovanských členov v jednotlivých komisiách pri MKS a potreba dodržiavať rámcové zásady fungovania jednotlivých komisií.

Predseda SKS informoval plénum SKS aj o ďalších organizačných otázkach prerokovaných na zasadnutí prezídia MKS v Starej Lesnej a v ďalšej časti správy informoval o aktivitách, ktoré vyplývajú z dohody o spolupráci medzi Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV a Slovenským komitétom slavistov. V rámci tejto spolupráce sa Slovenskému komitétu slavistov podarilo z grantového systému Ministerstva kultúry SR získať finančný príspevok na vydanie dvoch publikácií: 1. *Ludová prozaická tradícia vo svetle vied o kultúre a umení* (ed. K. Žeňuchová a P. Žeňuch) a *Pohľady do problematiky slovensko-maďarských vzťahov / Insight into Slovak-Magyar Relations* (ed. Ján Doruľa; vydaniu tejto publikácie predchádzal aj vedecký seminár).

Na rokovaní pléna SKS bola prednesená a prerokovaná správa z revízie hospodárenia SKS za rok 2009, ktorú vypracovala externá spolupracovníčka komitétu Helena Rummelová a na rokovaní pléna SKS ju predniesla profesorka PhDr. Tatiana Štefanovičová, CSc. Revizorka SKS správu preskúmala a jej správnosť potvrdila.

K predloženej správe odznali viaceré diskusné príspevky, v ktorých sa konštatovala potreba organizovať tematické bloky najmä v tých okruhoch, kde slovenská slavistika má tradične najvýznamnejšie výsledky. V tejto súvislosti sa ukázalo ako potrebné a veľmi aktuálne vyvolať rokovanie na tému aktívnej účasti archeológov na 15. MZS v Minsku. Touto úlohou plénum SKS poverilo prof. T. Štefanovičovou a doc. P. Žeňucha. Diskutovalo sa aj o zabezpečení širšej prezentácie slovenskej literárnovednej slavistiky, historiografie a etnológie na 15. medzinárodnom zjazde v Bielorusku. Významným miestom propagácie výsledkov výskumu slovenskej slavistiky sú tiež výstavy a prezentácie knižných publikácií, ktoré sú tradičnou súčasťou medzinárodných slavistických zjazdov. Po tejto diskusii prítomní členovia SKS jednoducho schválili správu o činnosti SKS i správu z revízie hospodárenia SKS za uplynulý rok 2009.

V ďalšej časti rokovania Slovenského komitétu slavistov, najmä v nadväznosti na správu o zasadnutí prezídia Medzinárodného komitétu slavistov v Starej Lesnej v auguste 2009, predseda SKS predložil návrh na zorganizovanie národného kongresu slovenských slavistov. Konštatoval, že interdisciplinárny slavistický výskum sa na Slovensku tradične vníma a uskutočňuje v rámci spolupráce jazykovedných, literárnovedných, etnologických, historických a archeologických disciplín. Hoci sa v rámci medzinárodnej slavistiky, ako to nakoniec vyplynulo aj zo zasadnutia rozšíreného prezídia MKS v Starej Lesnej, opäť uprednostňujú prevažne filologické slavistické výskumy, slovenská slavistika bude aj naďalej podporovať interdisciplinárne slavistické výskumy, ktoré umožňujú komplexný pohľad na problematiku vzťahov slovenského jazyka a kultúry s inými slovanskými i neslovanskými jazykmi a kultúrami.

V diskusii sa všetci prítomní členovia Slovenského komitétu slavistov zhodli na tom, že je potrebné zorganizovať kongres slovenských slavistov, na ktorom sa zhodnotia doterajšie výsledky interdisciplinárnych slavistických výskumov a prerokujú sa ďalšie možnosti rozvoja komplexných slavistických výskumov na Slovensku. Prítomní členovia Slovenského komitétu slavistov sa dohodli na tom, že 1. kongres slovenských slavistov sa uskutoční v októbri alebo novembri 2011. Témou rokovania bude *slavistika na Slovensku po roku 1993*. Tematika rokovania bude pertraktovať výsledky interdisciplinárnych výskumov, ktoré slovenská slavistika dosiahla za celé obdobie od vzniku Slovenského komitétu slavistov po súčasnosť. V širokej diskusii sa prítomní členovia SKS zhodli na kontinuite interdisciplinárneho slavistického výskumu. Vzhľadom na túto skutočnosť sa pri SKS zriadil výbor v zložení doc. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc., PhDr. Viera Gašparíková, DrSc., PhDr. Mojmír Benža, CSc., prof. PhDr. Tatiana Štefanovičová, CSc., a PhDr. Ján Jankovič, DrSc., ktorý zabezpečí prípravu, organizáciu a koordináciu 1. kongresu slovenských slavistov. Úvodné referáty a tematické vystúpenia na kongrese zabezpečí Slovenský komitét slavistov v spolupráci s organizačným výborom kongresu. Pri organizovaní tej-

to konferencie sa počíta s podporou ústavov Slovenskej akadémie vied i katedier a vysokoškolských pracovísk zameraných na slavistiku, etnológiu, literatúru, archeológiu a históriu. Slovenský komitét slavistov ráta aj so spoluprácou ďalších inštitúcií. Všetky náklady súvisiace s agendou a technickým zabezpečením prípravy a organizácie 1. kongresu slovenských slavistov preberá na seba podľa platnej dohody o spolupráci Slavistický ústav Jána Stanislava SAV.

V ďalšej časti rokovania pléna prítomní členovia SKS vzali na vedomie rezignáciu doc. PhDr. Hany Urbancovej, CSc., (členka SKS za literatúru) a súhlasili s ukončením jej členstva v SKS. List s rezignáciou doc. H. Urbancovej bol na adresu Slovenského komitétu slavistov odoslaný dňa 13. mája 2009. Predsedníctvo SKS, ktoré sa zišlo 12. februára 2010, predložilo plénu SKS návrh na prijatie prof. PhDr. Marty Keruľovej, CSc., za novú členku SKS. Uvedený návrh prítomní členovia SKS jednoducho schválili. Do rúk predsedu SKS bol pred zasadnutím pléna Slovenského komitétu slavistov doručený aj list od doc. PhDr. Jána Bosáka, CSc., v ktorom žiada plénum SKS o uvoľnenie z členstva v komitáte. Prítomní členovia SKS toto rozhodnutie vzali na vedomie. Vzhľadom na platné stanovy sa konštatovalo, že návrh na nového člena SKS predkladá plénu Slovenského komitétu slavistov predsedníctvo SKS na základe rozhodnutia, ktoré vzniklo z jeho rokovania.

Peter Žeňuch